

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **S. E.**, zast. Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2022, č. j. OAM-96/ZA-ZA11-ZA17-R2-2019, o vyloučení soudce Krajského soudu v Brně JUDr. Martina Kopy, Ph.D., z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu sp. zn. 41 Az 6/2022,

t a k t o :

Soudce Krajského soudu v Brně JUDr. Martin Kopa, Ph.D., **není vyloučen** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 41 Az 6/2022.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Soudce JUDr. Martin Kopa, Ph.D., jemuž byla přidělena žaloba zapsaná pod sp. zn. 41 Az 6/2022, oznámil přípisem ze dne 14. 9. 2022 předsedovi Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) možný důvod své podjatosti v tomto řízení. JUDr. Kopa při studiu spisu zjistil, že (jediným) advokátním koncipientem žalobcovy advokátky Mgr. Martiny Šamlotové je Mgr. Tomáš Buček, který JUDr. Kopovi dlouhodobě pronajímá parkovací stání. JUDr. Kopa se po subjektivní stránce necítí být podjatý. S Mgr. Bučkem se vždy jednou za půl roku sejdou za účelem úhrady nájemného ve výši 2000 Kč měsíčně, jinak nejsou v kontaktu. JUDr. Kopa však má důvodné pochybnosti o své nepodjatosti, je-li na věc nahlíženo z pohledu objektivního informovaného a rozumného pozorovatele. Posouzení tohoto oznámení bylo v souladu s rozvrhem práce krajského soudu na rok 2022 delegováno na místopředsedu tohoto soudu Mgr. Petra Pospíšila.

[2] Místopředseda krajského soudu usoudil, že není důvod vyloučit JUDr. Kopu z rozhodování. Mgr. Buček není účastníkem řízení ani zástupcem účastníka řízení; jde o zaměstnance zástupkyně účastníka řízení. Vztah mezi zmíněnými osobami je soukromoprávním smluvním vztahem, který lze pro oba jeho účastníky považovat za spíše méně důležitý, a to zejména vzhledem k jeho peněžně vyjádřené hodnotě. Předseda soudu proto v souladu s § 8 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), předložil věc k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu.

[3] Důvod k vyloučení JUDr. Kopy není dán.

[4] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[5] Záruka toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšmu pozorovateli (účastníku řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezáujatý vztah. Subjektivní hledisko může být podnětem ke zkoumání podjatosti; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezáujatě a spravedlivě.

[7] Nejvyšší správní soud ve shodě s místopředsedou krajského soudu dospěl k závěru, že nájemní vztah mezi JUDr. Kopou a Mgr. Bučkem jako zaměstnancem žalobcovy zástupkyně z objektivního hlediska nezakládá pochybnosti o nepodjatosti tohoto soudce. Je přirozené, že soudce vstupuje se svým okolím do různých vztahů, včetně vztahů soukromoprávních. Neznamená to však, že by měl být automaticky vyloučen z rozhodování, dotkne-li se věc některé osoby, s níž soudce přichází do kontaktu. Podstatná je povaha a intenzita vztahu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. Nao 81/2014-68), resp. je třeba odlišovat mezi běžnými situacemi každodenního života a právními vztahy zásadního významu, jako je například koupě domu nebo uzavření leasingové smlouvy (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2010, č. j. Nao 46/2010-78, č. 2102/2010 Sb. NSS).

pokračování

[8] Pronájem parkovacího stání za cenu 2000 Kč měsíčně lze označit za nikoliv mimořádný či zásadní výdaj. Kontakt mezi JUDr. Kopou a Mgr. Bučkem nadto není nijak častý a omezuje se pouze na předání nájemného. Zároveň nelze opomenout, že podle vyjádření zástupkyně žalobce se Mgr. Buček nepodílí na cizineckých a azylových případech, a není mu tudíž známa ani nyní projednávaná věc. Nezakládají-li ani kolegiálně-přátelské či přátelské vztahy vždy objektivní pochybnost o nepodjatosti soudce a důraz se v těchto případech klade též na subjektivně vyjádřený postoj soudce (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2018, č. j. Nao 55/2018-47, a tam citovanou judikaturu), platí to tím spíše u vztahu nájemního, který se týká jen parkovacího stání a omezuje se na předání nájemného dvakrát ročně.

[9] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby byl soudce JUDr. Martin Kopa, Ph.D., vyloučen z projednání a rozhodnutí věci specifikované ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. ledna 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu